

Møte torsdag den 27. november kl. 19.30President: **B e r i t B r ø r b y**

D a g s o r d e n (nr. 9):

1. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper og i enkelte andre lover (likestilling i styrer i statsaksjeselskaper, statsforetak, allmennaksjeselskaper mv.) (Innst. O. nr. 13 (2003-2004), jf. Ot.prp. nr. 97 (2002-2003))
2. Referat

Valg av settepresidenter

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges to settepresidenter for Odelstingets møte i kveld – og anser det som vedtatt.

Presidenten ber om forslag på settepresidenter.

Ranveig Frøiland (A): Eg vil gjera framlegg om Sigvald Oppebøen Hansen og Oddbjørg Ausdal Starrfelt.

Presidenten: Sigvald Oppebøen Hansen og Oddbjørg Ausdal Starrfelt er foreslått som settepresidenter. – Andre forslag foreligger ikke, og Sigvald Oppebøen Hansen og Oddbjørg Ausdal Starrfelt anses enstemmig valgt som settepresidenter for Odelstingets møte i kveld.

S a k n r. 1

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper og i enkelte andre lover (likestilling i styrer i statsaksjeselskaper, statsforetak, allmennaksjeselskaper mv.) (Innst. O. nr. 13 (2003-2004), jf. Ot.prp. nr. 97 (2002-2003))

Presidenten: Etter ønske fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 20 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene.

Arbeiderpartiet 15 minutter, Høyre 15 minutter, Fremskrittspartiet 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter, Venstre 5 minutter og Kystpartiet 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Eli Sollied Øveraas (Sp) (ordfører for saka): Ein kan vel trygt seie at det er litt historisk sus over at Stortinget akkurat i 2003 behandlar denne lova, som betyr likestilling i styrer i statsaksjeselskap, statsforetak, allmennaksjeselskap mv., då det i år er 90 år sidan kvinnene fekk stemmerett!

Det er mykje som har skjedd på 90 år, og om ikkje utviklinga i desse 90 åra akkurat har gått jamt og trutt, har visjonen og målet stått fast: likestilling mellom kvinner og menn.

Noreg har ofte vore i førarsetet på dette området, og eg må nemne Gro Harlem Brundtlands første «kvinneregjering» som eit av dei verkeleg store gjennombrota for likestilling i norsk politikk. Dette vekte internasjonal oppsikt, og for påfølgjande regjeringar har det vore sjølv sagt at likestillingsperspektivet har vore ivareteke.

Den første Bondevik-regjeringa fremja i eit høyringsnotat i 1999 forslag om endringar i likestillingslova, og sommaren 2001 sende regjeringa Stoltenberg ut eit høyringsbrev med utkast til lovreglar om kjønnsrepresentasjon i selskapslovgivinga. Det vekte òg – det kan eg vel mildt sagt seie – oppsikt her i landet då Høgres næringsminister, Gabrielsen, med sine klare og konsise utsegner, nærast kravde likestilling og trua med lovending om så ikkje skjedde. Likestillingsminister Dāvøy følgde opp med brev av 7. mars 2002 som formidla vidare Regjeringa si målsetjing om 40 pst. kvinner i styra, og uttalte at Regjeringa var innstilt på, om nødvendig, å lovregulere dette. Stortinget behandla endringar i likestillingslova i Ot.prp. nr. 6 for 2001-2002 den 18. april 2002. Eit stort mindretal, Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet, bad då Regjeringa kome tilbake med forslag om lovendingar for å sikre 40 pst. av begge kjønn i styra til alle statsaksjeselskap og statsforetak samt offentleg eigde særlovsselskap.

Bakgrunnen for denne gjennomgangen er å synleggjere at det står eit breitt og stort fleirtal bak innstillinga som vi skal behandle i dag. Alle partia, med unntak av Framstegspartiet, støttar lovendinga. Eg trur – med rimeleg stor tryggleik – at Framstegspartiet sjølv vil gjere greie for sitt syn.

Fleirtalet er samde i at ein gjennomsnittandel blant dei faste styreverva i norske privateigde allmennaksjeselskap på berre 7,3 pst. kvinner er altfor låg og uheldig. Skal ein fremje ei samfunnsutvikling som godkjenner og gjer seg nytte av både kvinners og menns kompetanse, er det nødvendig å gripe inn. Det er ofte uforståeleg at ikkje kvinner i like stor grad som menn vert vurderte når styremedlemmer skal utnemnast. Frå motstandarar av lovendinga vert det ofte argumentert med at vi skal ha den som er best og mest kompetent. Men eg vågar den påstanden at det dessverre ofte berre er i 50 pst. av befolkninga det vert leita etter den som har mest kompetanse. Dette kan ha med kultur å gjere – med kjennskap og nettverk – og då vert det etter mi meining altfor lett vint nærast å hevde at dei som er best kvalifiserte, er i den mannlege delen av befolkninga.

Fleirtalet er av den meininga at reglar om kjønnsrepresentasjon vil føre til at kvinner som har ein nærings-

livsrelevant kompetanse, vil bli utnytta betre, noko som igjen vil styrkje leiinga i næringslivet. Dette vil igjen føre til at kvinner får meir innverknad og større moglegheiter innanfor næringslivet. Fleirtalet sitt mål og sin visjon om auka likestilling og demokrati vil såleis flytte seg endå eit steg i rett retning!

Eg vil presisere at målsetjinga om 40 pst. kjønnsrepresentasjon ikkje er eit prosentkrav, men eit krav til konkret tal i høve til storleiken på styra. Endringa inneber òg at kjønnsrepresentasjon skal reknast ut separat for tilsettevalde og eigarvalde representantar.

Likestillingslova sine reglar må presiserast, slik at kjønnsrepresentasjon skal gjelde når ein kommune, ein fylkeskommune eller staten oppnemner medlemmer til stiftingar.

Fleirtalet erkjenner at målet om 40 pst. kjønnsrepresentasjon er oppnådd når det gjeld statlege selskap. Men då det er viktig å synleggjere det viktige prinsippet om kjønnsrepresentasjon, er det fleirtalet si oppfatning at dette likevel bør verte lovfesta, i tråd med den proposisjonen som er lagd fram.

Som sagt innleiingsvis, er det stor semje om lovendringa. Sosialistisk Venstreparti har avvikande syn m.a. når det gjeld om dette òg skal gjelde for styre i private aksjeselskap. Usemja i komiteen gjeld iverksetjinga av lovreglane i privateigde allmennaksjeselskap. Arbeidarpartiet og SV sitt forslag inneber ei iverksetjing av lova frå 1. januar 2004, med ein overgangsperiode på to år.

Høgre, Kristeleg Folkeparti og Senterpartiet har lagt vekt på at den beste løysinga er om ein oppnår eit frivillig resultat. Dersom den ønskte kjønnsrepresentasjonen er oppnådd innan 1. juli 2005, ser ikkje Høgre, Kristeleg Folkeparti og Senterpartiet det som nødvendig å innføre lovreglar. Ein ventar at departementet følgjer utviklinga nøye, og at relevant informasjon vert formidla vidare til Stortinget. Dersom den ønskte verknaden ikkje er oppnådd innan 1. juli 2005, er det ein føresetnad at lovreglane vert sette i verk snarast råd etter 1. september 2005. Mi oppmoding til dei selskapa det gjeld, er at dei tek denne utfordringa og kjem Stortingets intensjon til møtes.

Mykje kunne ha vore sagt om likestillingsvegen vidare, men eg skal nøye meg med å peike på at ifølgje Aftenposten den 13. november 2003 bryt 14 statsrådar likestillingslova. Det gjeld kravet om å gjere greie for likestilling i årsrekneskapen. Det synest eg er nedslåande, og eg oppmodar likestillingsministeren til å følgje dette tett. Eg synest òg det ville vere rimeleg om Stortinget vart informert, t.d. gjennom dei årlege budsjettproposisjonane, om situasjonen i dei ulike departementa.

Senterpartiet ser det som særst positivt at denne lovendringa kjem. Det vil verte både spennande og interessant å følgje utviklinga vidare. Eg trur vår neste store utfordring innan likestillingspolitikken vert å sjå på det forskar Øystein Gullvåg Holter ifølgje Dagbladet 29. september 2003 peika på:

«Det er arbeidsmønstret til menn som antakelig er den største hindringen for likestillingen i Norge i dag.»

For det er ein tankekross – med tanke på løn og pensjonar – at så mange kvinner jobbar deltid, medan menn ifølgje denne forskaren jobbar altfor mykje.

Til slutt vil eg tilrå innstillinga.

I innstillinga på side 12 er det teke inn eit forslag nr. 1, frå Høgre, Kristeleg Folkeparti og Senterpartiet. Det er det same som XII. Derfor tek eg ikkje opp det forslaget, i og med at det ligg føre i innstillinga.

Presidenten: Det er notert og vil bli tatt hensyn til ved voteringen.

Eirin Faldet (A): Det høres ut som en historie fra steinalderen, men da Arbeiderpartiet innførte kjønnskvo-tering – det er faktisk ikke lenger siden – ble vi kalt for rødstrømper og det som verre var. Fortsatt er det faktisk slik at det er enkelte partier som setter kjønnskvo-tering opp mot dyktighet. Men vi som har levd en stund, har faktisk oppdaget at det er forferdelig mange dyktige kvinner. De må vi ha gleden av å få med i næringslivet og i styrer, råd og utvalg.

Arbeiderpartiet er veldig glad for at vi nå har denne saken til behandling. Vi mener det er viktig at problematikken rundt det at det er for få kvinner i styrer i selskaper, blir tatt på alvor.

Arbeiderpartiet ønsker at det skal innføres lovregler om kjønnsrepresentasjon på minst 40 pst. av hvert kjønn for allmennaksjeselskaper og offentlige selskaper. Vi ønsker at det skal tre i kraft allerede fra 1. januar 2004. Dette mener vi fordi det bare er ca. 7–8 pst. kvinner i styrene i privateide allmennaksjeselskap. Vi mener, i motsetning til regjeringspartiene, at det ikke lar seg gjøre å nå målsettingen på 40 pst. representasjon av hvert kjønn i styrene frivillig innen 1. juli 2005, noe som kommer til å bety at reglene må innføres fra september 2005. Forslaget fra Regjeringen bidrar i realiteten til å forsinke innføringen av disse reglene med to år. Denne uthalingen er vi i Arbeiderpartiet uenig i. Vi har dessverre liten tro på at dette kommer til å ordne seg av seg selv. Derfor velger vi å være realistiske, og derfor går vi inn for at kvoteringen skal gjelde fra nyttår, med en overgangsperiode på to år.

Jeg vil understreke at både kvinner og menn i like stor grad kan fylle styrevervene, og at kvinnes utdanning og kompetanse ikke står tilbake for mennenes.

I høringene vi har hatt i forkant av behandlingen i Stortinget, er det heller ikke kommet fram opplysninger som går på at det vil bli vanskelig å finne egnede kvinner til styrevervene. Dette er en viktig sak, som jeg personlig og Arbeiderpartiet håper blir vedtatt i kveld.

Jeg tar hermed opp forslaget fra Arbeiderpartiet og SV.

Presidenten: Representanten Eirin Faldet har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Sonja Irene Sjøli (H): (komiteens leder): Jeg vil innledningsvis takke saksordføreren for et grundig arbeid og for en ryddig og god fremleggelse av saken. Jeg har ikke behov for å gjenta sakens innhold. Det har saksordføre-

(Sjøli)

ren redegjort for på en forbilledlig måte. Jeg bare konstaterer med tilfredshet at det er flertall for Regjeringens forslag.

Som saksordføreren var inne på, er det i år 90 år siden kvinner fikk stemmerett. Utrolig mye har skjedd på likestillingsområdet på 90 år. Mange ser ut til å leve i den tro at vi i 2003 har et likestilt samfunn, der kvinner og menn har de samme rettigheter og de samme muligheter.

Jeg har i de siste ukene med stor interesse lest en del fra debattene i Stortinget fra 1900 til 1913, om kvinne-stemmeretten. Følgende ble sagt i debatten – enten man tror det eller ei – fra Høyre-representanten Malm:

«At give kvinderne stemmeret og valgbarhed og gennemføre dette systemet i praksis etter dets konsekvenser vil simpelthen være at begaa nationalt selvmord.»

Men for å rette opp dette inntrykket vil jeg samtidig få nevne at den første kvinnen på Stortinget, Anna Rogstad, var fra Høyre. Den andre kvinnen var også fra Høyre.

Landet har definitivt ikke gått til grunne. Familiene består, og kvinners talestrøm har ikke fortrenget mennene i Stortinget. Det var nemlig dette motstanderne av kvinne-stemmeretten trodde skulle skje.

Vi har altså hatt stemmerett i 90 år, men spørsmålet er om vi er likestilt. Det er mange forhold som tyder på at det er langt igjen før kvinner har like stor makt og innflytelse som menn. I politikken utgjør kvinnene 36 pst. av representantene her på Stortinget, 42 pst. i Regjeringen og 34 pst. i kommunestyrene. Denne utviklingen har ikke gått av seg selv.

Et sentralt element i arbeidet for likestilling har vært – og er – lovgivningen. Vi fikk vår første likestillingslov i 1978, etter en til dels opprivende debatt. Likestilling og innflytelse er ikke noe kvinnene har fått gratis. Det er noe de har kjempet for i generasjoner, og det gjenstår fremdeles mye. Bare 14 pst. av ordførerne i kommunene er kvinner. Menn besitter 84 pst. av maktposisjonene i norsk samfunnsliv, og i styrerommene dominerer menn totalt, foreløpig.

Den lave kvinneandelen i styrene i norske selskaper er uheldig, og det er derfor nødvendig at det tas noen grep for å fremme en samfunnsutvikling som anerkjenner og tar i bruk den kompetansen både kvinner og menn har. Nå har det ikke vært noe problem med menns representasjon i maktposisjoner, for å si det mildt. Det som er helt klart, er at kvinners utdanningsnivå og kompetanse minst er på nivå med menns. Det vil være sløsing med ressurser ikke å utnytte kvinners kompetanse. Det er fortsatt for få kvinner i ledende stillinger i næringslivet. Jeg er overbevist om at regler for kjønnsrepresentasjon vil bidra til at kvinners kompetanse – det gjelder lederskaps- og næringslivskompetanse – vil bli synliggjort og bedre utnyttet. Styreverv er viktig, men det er kanskje enda viktigere at kvinners kompetanse tas i bruk i selskapenes daglige ledelse.

Jeg vil i denne sammenheng benytte anledningen til å gratulere næringsminister Gabrielsen, hvis han nå hører etter, med Od@-prisen for sin innsats for å fremme kvin-

ners posisjoner i styrer og i ledelse innen IT-bransjen. Jeg kan ikke huske at noen tidligere næringsminister har fått en slik anerkjennelse. Siden han også er Høyre-statsråd, er jeg selvsagt svært tilfreds. Oppfordringen til næringsministeren nå er at han ikke må hvile på sine laurbær, men at han fortsetter sitt engasjement med å styrke innsatsen når det gjelder å fremme kvinners posisjoner, også på andre områder innen næringslivet. Klarer han det, kan det bli flere priser!

I Norge er det høy andel kvinner i politiske verv. Blant kvinner er det høyt utdanningsnivå og høy yrkesdeltakelse, og vi har godt utbygde velferdsordninger. Til tross for dette har vi ikke full likestilling mellom kvinner og menn. Målet om likestilling innenfor politikken er ikke langt unna. På andre områder derimot er det store forskjeller. Både på arbeidsmarkedet og i hjemmene råder fortsatt tradisjonelle kjønnsrollemønstre. Kvinner har hovedansvaret, både for det betalte og det ubetalte omsorgsarbeidet.

I de høyere maktposisjonene i næringslivet dominerer menn totalt. Dette betyr at den likestilling og innflytelse som er mulig innen politikken og i vår demokratiske sfære, begrenses av at menn dominerer innenfor det økonomiske området, et område som er svært viktig. Derfor er lovforslaget som Regjeringen har lagt fram, og som vi i dag skal vedta, et viktig skritt på veien mot likestilling mellom kvinner og menn. Jeg er svært tilfreds med at vi har en regjering, og statsråder, som tar likestilling på alvor.

Det er et viktig mål for Regjeringen å øke kvinners deltakelse i besluttede organer og ledelse i næringslivet. Store bedrifter har en sentral betydning for økonomi, for samfunn og for velferd. Derfor er det et viktig demokratisk prinsipp at både kvinner og menn er representert der viktige beslutninger tas. Jeg er overbevist om at en bedre og jevnere kjønnsbalanse vil bidra til økt verdiskaping, fordi halvparten av de som skal bruke tjenestene og kjøpe varene, faktisk er kvinner.

I et moderne likestilt samfunn skal begge kjønn ha like muligheter til å bidra med både kunnskap og kompetanse, og få en likeverdig del av godene. Derfor må både menns og kvinners ressurser tas i bruk i de styrende organer, ikke bare i politikken – ikke bare i den offentlige forvaltningen, men også i det private næringslivet.

Når begge kjønn er representert, vil det bidra til at det blir tilført bredere erfaringer og dermed et bredere og bedre beslutningsgrunnlag i styrearbeidet. Økt mangfold vil i tillegg gjøre styrearbeidet – og virksomheten – mer strategisk og kreativt og sikre god kvalitet på de beslutninger som styret gjør. En del prosjekter har vist at bedrifter som har kvinner i styrene, har bedre inntjening enn andre bedrifter. En mulig årsak er at disse bedriftene har en annen kultur i positiv forstand. Dette er bedrifter som søker etter de beste medarbeiderne. De velger blant de kompetente menneskene – ikke bare blant halvparten – og de er dyktige til å se ressursene både hos kvinner og menn.

Jeg tror det nytter med et bevisst og målrettet arbeid, også når det gjelder å øke andelen kvinnelige ledere. Det er et stort misforhold mellom den kompetansen kvinner

har, og kvinners deltakelse både i besluttede organer og i besluttede stillinger. Den lave kvinneandelen må bety at næringslivet ikke nyttiggjør seg verdifull kompetanse. Veien til suksess, til å lykkes som bedrift, ligger i mangfold. Den bedrift og den arbeidsplass som består av bare det ene kjønn, skaper «enfold». Det vi trenger i arbeidslivet, er mangfold – vi trenger både kvinner og menn på alle arbeidsplasser. Det er en kvalitetssikring når begge kjønn får bidra med sine erfaringer, med sitt perspektiv og sin kompetanse.

I et lite land som Norge har vi ikke råd til å la være å likestille. Det har de heller ikke i næringslivet. I styrerom fattes det viktige beslutninger, og et styreverv gir grunnlag for makt og innflytelse. Den lave kvinneandelen både i styrer og ledelse viser at kvinner og menn ikke har de samme utviklingsmuligheter og karrieremuligheter i arbeidslivet. Derfor er den loven vi skal behandle i dag, viktig. Jeg er tilfreds med at det er flertall for Regjeringens forslag.

Lovgivning kan selvsagt ikke være det eneste tiltaket. Det må arbeides med å endre holdninger i bedriftene, og i styrene må de endre sin kultur. Ja, i det hele tatt må det arbeides for å endre forhold som hindrer kvinners tilgang til styrerommene. Her gjøres det allerede mye godt arbeid.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Det er trist å se at stortingsflertallet tviholder på en likestillingspolitikk som er fundert på at man har en «kamp» mellom to poler. Man ser ut til å være låst fast i likestillingskampen fra 1970-tallet og tidlig 1980-tall.

Fremskrittspartiet synes det er meningsløst at det offentlige skal bruke store ressurser og et stadig mer omfattende og detaljert lovverk på å ivareta friske, voksne, intelligente, velutdannede menneskers rettigheter. Vi synes dette er en direkte nedvurdering av det enkelte menneske.

Vi i Fremskrittspartiet har full tiltro til menneskenes egen evne til å klare dette, tiltro til at kvinner og menn kjenner sine behov og rettigheter og tiltro til at de selv kan ivareta disse. All annen tankegang er etter Fremskrittspartiets syn en krenkelse av det enkelte individs integritet og evne til å ta egne beslutninger.

Vi i Fremskrittspartiet er sterke tilhengere av likestilling, men mener at denne skal komme som følge av en naturlig utvikling, ikke som følge av byråkratiske detaljregler og vedtak i denne sal. Derfor har vi også en rekke ganger i denne sal foreslått avvikling av statlige bevilgninger til likestillingsforskning og til kompetansesenter for likestilling, vi har foreslått nedlegging av Likestillingsombudet osv. Vi har foreslått liberalisering av likestillingsloven og at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, kan håndheve de sentrale bestemmelser i loven.

Vi mener at selv om man kutter i bevilgninger og fjerner ombud, kan enkeltindividets rettigheter fortsatt opprettholdes med et «slankere» regelverk i likestillingsloven, arbeidsmiljøloven og avtaler som er inngått mellom arbeidstaker og arbeidstakerorganisasjoner.

I tillegg til dette er det en rekke frivillige organisasjoner og politiske partier som har likestilling som et sentralt varemerke, som arbeider aktivt på dette området, og som fungerer utmerket som vaktbikkjer i forbindelse med likestilling.

Fremskrittspartiet mener at Ot.prp. nr. 97 viser at det er betydelige krefter i det norske samfunnet som ønsker å videreføre gårsdagens likestillingspolitikk. Man har en fundamentalistisk tro på kjønnskvoltering. Fremskrittspartiet mener at det er åpenbart at et individ som har fått et arbeid eller en posisjon på grunn av sitt kjønn og ikke på grunn av sine kvalifikasjoner, nedvurderes av samfunnet. Kjønnskvoltering er derfor i sin natur svært diskriminerende. Det må være krenkende for en kvinne å vite at når hun skal ha en plass i et styre, er det kjønn det kommer mest an på og ikke kompetanse og egnethet. Det kan virke som om stortingsflertallet mener at kvinner ikke greier å skaffe seg styreplasser på egenhånd, men må ha hjelp av lovregulering. Dette er etter vårt syn en nedvurdering av alle kvinner.

Ot.prp. nr. 97 er et skritt i feil retning. Man bør heller sørge for at alle virksomheter, både offentlige og private, får levelige kår til verdiskaping, og la dem slippe mer papirarbeid for å tilfredsstille byråkratiske regler.

Det kunne være fristende å gå i en diskusjon med komiteens leder, som representerer Høyre. Jeg ville jo trodd at det ikke var gjennom kvoteringsregler og ytterligere byråkratisk papirmølle Høyre ville at næringslivet skulle styres. Men jeg har åpenbart tatt feil av Høyre.

Jeg kunne også godt tenke meg å legge til at ønsket om å få kvinner inn i lederposisjoner i bedrifter, er noe som vil løse seg selv om vi tar tiden til hjelp.

Da jeg tok utdanning i økonomi og ledelse i siste halvdel av 1980-tallet, mener jeg å huske at kvinneandelen ved disse studiene var på 20–30 pst. Pr. i dag er dette vesentlig endret. Hvis vi ser på de høyere studiene, som er rekrutteringsbasen for dem som i fremtiden skal lede norsk næringsliv og norsk samfunnsniv, er andelen kvinner faktisk blitt dominerende. Over 55 pst. av studentene ved universitetene, og over 65 pst. ved høyskolene, er kvinner. Det er disse som er morgendagens ledere. Så problematikken vil uten kvoteringsregler løse seg selv hvis vi tar tiden til hjelp.

For øvrig har jeg tatt en liten gallup blant mine venner og kjente. Interessant nok var det ingen mannlige bedriftsledere blant dem, men det var tre kvinnelige. Jeg studerte litt på hvordan de hadde kommet seg til de plassene og de posisjonene de hadde, som dyktige og flinke ledere av mellomstore og større bedrifter. Ingen av dem var kvotert inn. De var kommet dit gjennom utdanning, gjennom sine kvaliteter og gjennom hardt arbeid. Da ble de faktisk også respektert av sine medarbeidere, enten det var kvinner eller menn.

Til slutt vil jeg be om at voteringen legges opp slik at Fremskrittspartiet kan stemme mot innstillingen og mot de forslag som foreligger fra de andre partiene.

Presidenten: Det skal presidenten ta hensyn til.

May Hansen (SV): Det er fristende å innlede med en reaksjon på innlegget her fra Fremskrittspartiet. Jeg skal ikke si veldig mye, men jeg skal si én ting. Flere kvinner enn menn tar i dag høyere utdanning. Med andre ord har vi en kvinneandel i Norge som er høyt utdannet. Da blir det ganske spesielt at det kun er 7,3 pst. av dem som sitter i landets styrer. Det spørres da, hvis man skal følge resonnetentet til Fremskrittspartiet, om det er menn som er underkvalifisert for å sitte der.

Vi har i år feiret at kvinner har hatt stemmerett i 90 år. Det var en flott feiring her i Stortinget, og det var en flott festforestilling i Rådhuset i Oslo. 2003 er altså et historisk år for kvinner, og forslaget som behandles her i dag, er også et viktig, nytt skritt i riktig retning som betyr mye for likestilling og kvinner.

Sosialistisk Venstreparti er glad for at dette lovforslaget nå fremmes, selv om vi foreslår å gå lenger enn dette forslaget. Vi ønsker også, som Arbeiderpartiet, at det skal iverksettes fra 1. januar 2004.

Dette er et helt nødvendig lovforslag for å få kvinner inn i styrevervene. Det har dessverre ikke vært noen ønsket utvikling med en økning i kvinneandelen i det tempo vi håpet da vi behandlet den nye likestillingsloven.

Det norske næringsliv trenger kvinner som styreprerentanter. Vi trenger nytenking og kreativitet i norsk næringsliv, og jeg mener kvinners kompetanse må brukes mer enn i dag. Kvinner sitter nå på en kompetanse og har et utdanningsnivå som næringslivet i Norge trenger.

SV fremmer et forslag om at lovendringen også skal gjelde for styrer i privat eide aksjeselskap med over 30 ansatte. Jeg har ingen forståelse for at disse selskapene ikke skal ha de samme reglene. SV er heller ikke enig med Regjeringa i at det skal være andre regler for representasjon av kjønn for styremedlemmer og varamedlemmer valgt blant de ansatte enn for andre valgte styremedlemmer. Hvor mange prosent hvert av kjønnene utgjør av samlet antall ansatte, bør ikke ha noe med styresammensetningen å gjøre. Det som er viktig med denne lovendringen, er at begge kjønn skal være representert som beskrevet i lovendringen. SV fremmer forslag nr. 4, om at loven endres i tråd med dette.

Sosialistisk Venstreparti mener altså at lovendringen skal gjelde fra 1. januar 2004. Det er nå en kvinneandel i selskapsstyrerne på 7,3 pst., og det er ingen realitet i håpet om at man skal nå en målsetting om 40 pst. frivillig. Det er ingen grunn til å vente med å innføre denne lovendringen til 1. juli 2005 med to års overgangstid. Vi har som sagt ikke sett en ønsket utvikling, og vi er uenig i departementets vurdering, at det skal gis en ytterligere frist for frivillighet. Vi foreslår sammen med Arbeiderpartiet at loven iverksettes fra 1. januar 2004 med en overgangstid på to år. Som jeg har sagt, frivillighet har vist seg ikke å slå til, og det er ingen grunn til å tro at frivillighet vil virke framover.

Jeg synes det er trist at ikke komiteen kunne slutte seg til forslaget fra Arbeiderpartiet og SV. Det er, som jeg har sagt, et forslag som gir en overgangstid på to år. Det betyr at vi er i mål i 2006.

SV er glad for dette skrittet – et viktig skritt – mot et mer likestilt styrerom og et mer likestilt samfunn. Det er langt igjen, men dette er som sagt et skritt i riktig retning. Jeg gleder meg til å følge utviklingen framover. Og et slagord til slutt: Et mer likestilt Norge er et bedre Norge for alle!

Jeg tar opp SVs forslag, og vi støtter subsidiært innstillingen.

Presidenten: Representanten May Hansen har tatt opp de forslag hun viste til.

Ola T. Lånke (KrF): Komiteen har behandlet regler om kjønnsrepresentasjon i alle styrene i offentlig eide selskaper og privat eide allmennaksjeselskap. Kristelig Folkeparti mener vi har kommet fram til en framtidsrettet og god konklusjon. Min påstand er: Menn har blitt kvotert inn i ledelse og styrer lenge nok. Nå er det dyktige kvinners tur!

Kjønnskvoltering kan bety at middelmodige menn blir erstattet av velkvalifiserte kvinner. Selv om virkemidlene vi i dag vedtar, er uønsket av en del, er min påstand at både menn og kvinner har vært tålmodige lenge nok. Samfunnet trenger menn og kvinner på alle nivåer. Først da vil vi ha et optimalt likestilt samfunn. Vi har rett og slett ikke råd til å utelukke halvparten av befolkningen på arenaer der beslutningene treffes.

Det er ikke slik at ukvalifiserte kvinner nå skal inn i verv de egentlig ikke fyller. Saken er at menn for lenge har blitt kvotert, men kvoteringen har ikke vært åpen. Nå vedtar vi åpenhet og forutsigbarhet omkring kvotering, og det skaper naturligvis debatt.

Jeg vil også minne om at vi i fjor vedtok endringer i likestillingsloven, der vi forpliktet oss til å arbeide for likestilling på alle nivåer i samfunnet og skjerping av forbudet mot forskjellsbehandling på grunn av kjønn.

Likestillingsloven er både en ikke-diskrimineringslov og en lov som skal legge til rette for likestilling mellom kjønnene. Jeg har lenge ment at vi må legge økt vekt på det siste aspektet. Det vi vedtar i dag, peker i den retningen. Det er Kristelig Folkeparti også svært fornøyd med.

En del sterke røster i næringslivet har hevdet med tyngde at det finnes bedre virkemidler for å få kvinner inn i ledelse og styrearbeid enn kvotering. Da er det naturlig å spørre: Hvorfor har man ikke da allerede benyttet seg av disse andre virkemidlene i sterkere grad? For situasjonen i arbeidslivet er nedslående etter så mange år med likestillingsarbeid.

Dette lovforslaget er et resultat av langsiktig arbeid. Regjeringen har siden våren 2002 arbeidet for å bedre kjønnsrepresentasjonen i selskapers styrer. Den gjennomsnittlige kvinneandelen blant de faste styrevervene i norske privat eide allmennaksjeselskaper er kun på 7,3 pst. I heleide statlige virksomheter er målet om 40 pst. nådd. Her er kvinneandelen nå på 45,7 pst.

Spiller det da egentlig noen rolle om kvinnene kommer sterkere med i bedriftsstyrene? Samme type spørsmål ble også stilt da kvinnene i sin tid ble kvotert inn i politikken og regjeringen. Etter min mening handler ikke

dette om kjønnskamp, det handler like mye om å sikre bredden i rekrutteringen. Hvis man etterlyser større erfaringsbredde i ledelse og styrer generelt, vil det naturlig bli plass til flere kvinner.

Saken vi behandler i dag, føyer seg med andre ord inn i rekken av tiltak som skal sørge for en bedre balanse når det gjelder bakgrunn på alle nivåer i samfunnet. Dette handler også om viktige demokratiske prinsipper for vårt samfunn.

Kristelig Folkeparti mener at en økt andel av kvinner i styrene vil føre til en styrking av ledelsen i næringslivet og bedriftenes konkurransekraft. Vi ønsker at næringslivet får et større register for å ta de beste beslutningene både for samfunnet og bedriften.

La det være klart: Kristelig Folkeparti vil ha større mangfold i norske bedrifters styrer. Vi vil ha minst 40 pst. av begge kjønn i bedriftenes styrer.

Nærings- og arbeidslivets organisasjoner er invitert til en samarbeidsavtale med sikte på en opptrapping av kvinnerepresentasjonen i de privat eide allmennaksjeselskapenes styrer. Dette har sammenheng med Regjeringens beslutning om at lovregler for disse selskapene ikke skal tre i kraft om målsettingen om kjønnsrepresentasjon oppnås frivillig. Næringslivet har nå en frist på vel to år til å få kvinner på plass i styrene.

Så skal det sies: Dette gjelder privat eide allmennaksjeselskaper. Det foreslås ikke regler om kjønnsrepresentasjon for privat eide aksjeselskaper. Grunnen til dette er at de fleste aksjeselskaper i Norge er små familiebedrifter hvor eierne er fysiske personer som selv sitter personlig i styret. For slike bedrifter vil lovregler om kjønnsrepresentasjon kanskje ikke være et egnet virkemiddel. I allmennaksjeselskapene derimot er det normalt med en større spredning av aksjene og et mindre personlig preg over ledelsen av selskapet.

Det har vært stor oppmerksomhet knyttet til kvinnerepresentasjon i styrer de siste årene. Og, som tidligere sagt, det er viktig med flere kvinner i bedriftsstyrer. Men la oss ikke glemme at det er minst like viktig at likestillingsloven følges opp slik at man arbeider målrettet for også å få flere kvinner i ledelse. Her har vi ennå en lang vei å gå.

Statsråd Ansgar Gabrielsen: Regjeringen er opptatt av å legge forholdene til rette for økt verdiskaping i næringslivet, og i den forbindelse er mangfold i styrene viktig. Tall fra Brønnøysundregistrene har vist oss at kvinneandelen i styrene er langt lavere enn kvinneandelen i næringslivet generelt. Det er tegn på dårlig utnyttelse av ressurser og kompetanse. Jeg er derfor glad for at komiteens flertall ser dette problemet og behovet for å treffe tiltak.

Lovregulering av styresammensetning kan synes som et kraftig virkemiddel, hvilket det også er. Imidlertid har det sin begrunnelse i at arbeidet i forhold til næringslivets ambisjoner, som har stått fast, har gått i sneglefart. Næringslivet sa i 1995: Gi oss ti år, og vi skal ordne opp i dette. Men Regjeringen bestemte seg, den 7. mars 2002, for at man var innstilt på å hjelpe næringslivet, og vi var

også innstilt på å lovregulere hvis det var nødvendig. Siden den gang har dette kommet på dagsordenen, og vi har definitivt sett fremgang. Jeg vil si at denne debatten og den innstillingen vi i dag har til behandling, er et verdig punktum for den prosessen i så måte.

Parallelt med utarbeidelsen av dette lovforslaget som behandles i dag, har vi i samarbeid med nærings- og arbeidstakerorganisasjonene arbeidet med andre tiltak som forhåpentligvis vil gjøre ikrafttredelse av loven unødvendig. Vi arrangerer nå halvårlige møter med organisasjoner hvor status for styresammensetning presenteres og nye tiltak og nye ideer diskuteres. Et eksempel er NHOs prosjekt Female Future, hvor medlemsbedriftene gjennom en intensjonsavtale med NHO får adgang til å nominere egne kvinnelige kandidater til et nasjonalt nettverk, der bedriftene også kan søke etter kvinnelige kandidater til egne styrer. Blant NHOs medlemmer, som er allmennaksjeselskaper, økte faktisk kvinneandelen i styrene fra 6,3 pst. til 14,5 pst. fra juni 2002 til 2003. Dette viser at arbeidet nytter, og jeg har fortsatt håp om å nå målet om en kvinneandel på 40 pst. innen 2005. Staten har for øvrig gått foran med et godt eksempel, og i de statlige selskapene har vi, som det tidligere har vært sagt, allerede nådd kravene hva gjelder kjønnsrepresentasjon.

Jeg har merket meg at komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at reglene bør settes i kraft fra 1. januar 2004, fordi målsettingen om frivillig oppnåelse gjennom alternative tiltak ikke vil nås. Et så lite skår i gleden kan jeg leve med.

Den 7. mars 2002 gav Regjeringen næringslivet muligheten til innen 2005 å vise at lovregulering var et unødvendig virkemiddel for å oppnå større mangfold i styrene i allmennaksjeselskapene. Det vil etter mitt skjønn være uheldig og lite forutsigbart å ta fra dem den muligheten.

Mitt engasjement i denne saken har utgangspunkt først og fremst i det jeg vil kalle for viktigheten av mangfold i styrer i sin alminnelighet, og, som jeg pleier å si, herunder kvinneperspektivet. Det er mange perspektiver i forbindelse med styresammensetning som ikke er tilstrekkelig ivaretatt. Etter mitt skjønn er det slik at kompetanse, utdanning, alder, erfaringsbakgrunn, geografi gjerne, har betydning for den totale kompetansen i et styre. Mitt utgangspunkt er at store samfunnsressurser ikke var tatt i bruk ved at kvinneandelen i styrer var kun 6–7 pst.

Jeg tror det er ganske viktig å understreke det komiteens leder sa knyttet til at det å jobbe med holdninger i denne sammenheng, er viktig. Det tror jeg faktisk også vil ha betydning – det vet jeg definitivt at det vil ha – for de selskapene som ikke er omfattet av loven, nemlig de alminnelige aksjeselskapene.

Jeg føler meg ganske sikker på at ingen kvinne skal behøve å få et snev av den tanken som representanten Knudsen var inne på, at det liksom er diskriminerende, nedverdiggende og krenkende. Jeg er ganske sikker på at den nyvalgte styreformannen i Statoil, som altså er en mann, ikke føler det slik når, som alle vet, staten selv har en ambisjon om 40 pst. og følgelig må ta hensyn til dette.

Nå er det ikke tillatt å si at slike uttalelser er det rene sprøyt. Men hadde det vært det, hadde jeg brukt ordet.

Presidenten: Vel, vel.
Det blir replikkordskifte.

Karin S. Woldseth (FrP): Vi hører at kvinnerepresentasjonen i styrer er på 7,3 pst., og dette skyldes ikke ene og alene den konservative holdningen hos dem som skal oppnevne styrerepresentanter. Jeg kunne tenke meg å spørre statsråden: Hvordan har han tenkt å endre holdningene hos de kvinnene som vegrer seg for å ta på seg slike verv?

Statsråd Ansgar Gabrielsen: Det å endre holdninger hos mennesker er ingen enkel sak. Men det jeg i hvert fall har erfart, er at det har overhodet ikke vært noe problem med å få ja fra de kompetente kvinnene jeg har forespurt, til de styreverv jeg utpeker så mange av. Som næringsminister utnevner jeg til ca. 150 styreverv.

Når jeg sitter på kontoret om kvelden med et forslag til en styresammensetning og det er noe jeg ikke er fornøyd med, eller selv om jeg er fornøyd, pleier jeg ofte å ringe selv, og det er veldig sjelden jeg får nei. Jeg opplever ikke at det er denne vegringen. Dette dreier seg om, med utgangspunkt i Skriftens ord, at den som leter, vil finne. Det er klart at hvis man ikke leter, finner man ikke. I løpet av de 25 siste år er mer enn 50 pst. av dem med høyere utdanning kvinner, og de har vært i jobb. Kompetansen er til stede. Det er ingen problemer med å oppfylle dette kravet. Det dreier seg faktisk om mindre enn 1 000 verv i hele landet til sammen.

May Hansen (SV): Statsråden og jeg deltok sammen i en debatt på radioen for ca. halvannet år siden. Da lovte han egentlig at det skulle være 40 pst. kvinner på plass allerede nå. Jeg er enig i at holdningsskapende arbeid er viktig. Men hva er det som får statsråden til å tro at målsettingen om 40 pst. representasjon av begge kjønn skal oppnås i 2005, når vi ikke har oppnådd noe i løpet av halvannet år etter at vi hadde den debatten? Hvilken kompetanse sitter statsråden på som ingen andre i dette rommet har?

S i g v a l d O p p e b ø e n H a n s e n hadde her teke over presidentplassen.

Statsråd Ansgar Gabrielsen: Til det siste må jeg bare si at det har jeg også lurt på.

Representanten Hansen henviste til en radiodebatt hvor jeg skulle ha lovt at det skulle være 40 pst. kvinner på plass nå. La meg si det slik at i denne saken har det i hvert fall ikke vært noe sporskifte hos meg. Mitt syn på dette var utmeislet, slik at det var ganske tindrende klart den 7. mars 2002, og jeg har i grunnen ikke flyttet meg en millimeter verken til høyre eller til venstre eller framover eller bakover. Det jeg har vært opptatt av, har vært at i de selskapene som staten selv eier, skal vi ta fatt i

dette øyeblikkelig, for der trenger vi ingen lovregulering for å gjøre det.

Hva er det som gjør at statsråden tror at han skal ha dette på plass i 2005? Det viktigste for meg har vært at vi har laget et opplegg som innebærer at næringslivet har et incitament til å gå ut og få tak i de beste raskest mulig. Næringslivet vet hva som vil bli konsekvensen hvis man ikke når dette målet. Det betyr at de har en egeninteresse i å gjøre dette.

Jeg opplever en veldig vårløsning og føler meg veldig trygg på at vi skal være temmelig nær dette målet. Som sagt, næringslivet vet hva som skjer hvis de ikke selv sørger for å nå målet.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til replikk.

Statsråd Laila Dævøy: Odelstinget behandler i dag et forslag om endringer i selskapslovgivningens regler om styresammensetning for offentlig eide foretak og allmennaksjeselskaper med private eiere.

Regjeringen er opptatt av å legge forholdene til rette for økt verdiskaping i næringslivet. Problemet i dag er ikke at det ikke finnes kompetente og egnede kvinner. Problemet er å sikre at den kompetansen kvinner har, blir benyttet. Det er dette reglene om kjønnsrepresentasjon skal gjøre noe med. Økt mangfold i styrerommene kan bidra til bedre strategiske valg, mer innovasjon, raskere omstillinger og dermed bedre lønnsomhet. Å øke kvinneandelen i styrene gir økt mangfold. Reglene om kjønnsrepresentasjon innebærer også økt likestilling og økt demokrati.

Jeg er svært glad for at komiteens flertall er enig i at den lave kvinneandelen er uheldig, og at det er helt nødvendig å gripe inn med tiltak for å fremme bruk av begge kjønns kompetanse.

Regjeringen mener at reglene om kjønnsrepresentasjon for de privat eide allmennaksjeselskapenes del ikke skal settes i kraft dersom den ønskede kjønnsrepresentasjon oppnås frivillig innen 1. juli 2005. Er målet oppfylt frivillig, vil vi vurdere om bestemmelsen bør oppheves, eller om den bør bli stående en stund uten å være i kraft, slik at den kan ikraftsettes på et senere tidspunkt hvis det er behov for det. Dersom målsettingen om kjønnsrepresentasjon ikke er oppfylt pr. 1. juli 2005, vedtar Regjeringen ikrafttredelse på vanlig måte.

Om loven settes i kraft for de privat eide allmennaksjeselskapene, foreslår vi, som tidligere sagt, en overgangsperiode på to år fra ikrafttredelsen. Slik sett vil disse reglene om kjønnsrepresentasjon ikke bli bindende før i 2007 for selskaper som er registrert før ikrafttredelsen i 2005. For selskaper som registreres etter at reglene trer i kraft, må kravene til kjønnsrepresentasjon være oppfylt fra registreringsdatoen.

Jeg har merket meg at komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og SV mener at reglene om kjønnsrepresentasjon for allmennaksjeselskaper skal tre i kraft allerede 1. januar 2004. De mener at det ikke er mulig å nå målsettingen om 40 pst. kvinneandel frivillig, og at det derfor ikke er grunn til å vente med å innføre disse reglene.

Jeg tror det er uheldig å innføre krav om kjønnsrepresentasjon allerede fra årsskiftet og vil minne om at selskapene nå har avholdt årets generalforsamlinger. Å vente til etter generalforsamlingene i 2005 vil gi selskapene tid og mulighet til å oppfylle kravet om 40 pst. kjønnsrepresentasjon.

Regjeringen har gitt det jeg vil kalle et politisk løfte til – eller gjort avtale med – næringslivet om at loven ikke skal tre i kraft hvis kravene oppfylles frivillig. Dette har næringslivet innrettet seg etter, noe som bl.a. har ført til at det er blitt igangsatt en rekke viktige tiltak for å øke kvinneandelen. Kan hende er Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vel pessimistiske. Selv tror jeg derimot at det er mulig å nå målet om 40 pst. kvinneandel innen sommeren 2005. Staten har jo klart det! I styrene i de statlige selskapene er kvinneandelen allerede på 45,7 pst. Det hadde vi allerede i mars i år.

På mitt og landbruksministerens initiativ har også landbrukssamvirkene startet et konkret og målrettet arbeid for å øke kvinneandelen i samvirkeforetakenes styrever. De har bl.a. utarbeidet en detaljert handlingsplan som er godt forankret på toppnivå. Dette viser at det lar seg gjennomføre dersom det er tilstrekkelig vilje til det. Odelstingets beslutning her i dag vil være et nytt og viktig skritt på veien mot større kvinnerepresentasjon og bedre kjønnsbalanse i næringslivet.

Til slutt: Jeg vil ikke kalle dette kjønnskvalifisering. Det er mangfold vi snakker om, mangfold i styreverrommene. Og her kan bedriftene velge blant 50 pst. av den voksne befolkningen.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå nedanfor)

B e r i t B r ø r b y hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte

presidenten: Da skal Odelstinget votere i sak nr. 1.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram tre forslag. Det er

- forslag nr. 2, fra Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 3 og 4, fra May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti

Forslag nr. 1, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, er ved en feil tatt inn i innstillingen som forslag, men det er likelydende med vedtakets romertall XII nr. 2.

Forslag nr. 3, fra Sosialistisk Venstreparti lyder:

«Stortinget ber Regjeringen endre lov om aksjeselskap og lov om allmennaksjeselskap og annet lovverk som regulerer bedriftenes styresammensetting, slik at likestillingslovens regler om representasjon også skal gjelde for styrever i aksjeselskaper, privat eide aksjeselskaper, selskaper med offentlig eierandel og børsno-

terte selskaper. Selskaper med over 30 ansatte skal ha minst 40 pst. av hvert kjønn i sine styrever.»

Dette forslaget blir i samsvar med forretningsordens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper og i enkelte andre lover (likestilling i styrever i statsaksjeselskaper, statsforetak, allmennaksjeselskaper mv.)

Presidenten: Presidenten vil her først la votere over forslag nr. 4, fra Sosialistisk Venstreparti, til I og II.

Forslaget lyder:

«I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskap gjøres følgende endring:

§ 20-6 nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

Ny § 6-11a nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1-4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.

Ny § 20-6 nr. 5 skal lyde:

5. Reglene i nr. 1-4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer og styremedlemmer som skal velges blant de ansatte.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 58 mot 9 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.32.06)

Videre var innstillet:

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 20-6 skal lyde:

§ 20-6 *Representasjon av begge kjønn i styret i statsaksjeselskaper*

(1) *I styret i statsaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:*

1. *Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.*
2. *Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.*

3. *Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.*
4. *Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.*
5. *Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.*

(2) *Første ledd gjelder ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-35 jf. allmennaksjeloven § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.*

(3) *Første og annet ledd gjelder tilsvarende for aksjeselskap som er heleid datterselskap til statsaksjeselskap eller statsallmennaksjeselskap, eller til statsforetak.*

Nåværende § 20-6 blir ny § 20-7.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

Ny § 6-11 a skal lyde:

§ 6-11 a *Krav om representasjon av begge kjønn i styret*

(1) *I styret i allmennaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:*

1. *Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.*
2. *Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.*
3. *Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.*
4. *Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.*
5. *Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.*

(2) *Første ledd omfatter ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.*

Ny § 20-6 skal lyde:

§ 20-6 *Representasjon av begge kjønn i styret i statsallmennaksjeselskaper*

(1) *I styret i statsallmennaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:*

1. *Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.*
2. *Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.*
3. *Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.*
4. *Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.*
5. *Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.*

(2) *Første ledd omfatter ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.*

(3) *Første og annet ledd gjelder tilsvarende for allmennaksjeselskap som er heleid datterselskap til statsaksjeselskap eller statsallmennaksjeselskap, eller til statsforetak.*

Nåværende § 20-6 blir ny § 20-7.

III

I lov 19. juni 1931 nr. 18 om Aktieselskapet Vinmonopolet skal § 5 første ledd nytt fjerde punktum lyde:
Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

IV

I lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene, gjøres følgende endring:

§ 21 første ledd skal lyde:

Når et offentlig organ oppnevner eller velger utvalg, styrer, råd, nemnder mv. skal begge kjønn være representert på følgende måte:

1. *Har utvalget to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.*
2. *Har utvalget fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.*
3. *Har utvalget seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.*
4. *Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har utvalget flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.*
5. *Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.*

V

I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer:

§ 3-1 nytt annet ledd skal lyde:

I selskaper som omfattes av aksjeloven § 20-6 skal registeret også inneholde opplysninger om styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter reglene i aksjeloven § 6-4 og § 6-35 jf. allmennaksjeloven § 6-37 første ledd.

§ 3-1 a nytt nr. 9 skal lyde:

9. Styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter reglene i allmennaksjeloven § 6-4 og § 6-37 første ledd.

§ 3-4 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

I interkommunale selskaper, jf. lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper, skal registeret også inneholde opplysninger om styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter lov om interkommunale selskaper § 10 åttende til tiende ledd.

I Aktieselskapet Vinmonopolet, jf. lov 19. juni 1931 nr. 18 om Aktieselskapet Vinmonopolet, skal registeret også inneholde opplysninger om styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter lov om Aktieselskapet Vinmonopolet § 5 første ledd.

§ 3-6 nytt fjerde ledd skal lyde:

For stiftelser skal registeret, for styremedlemmer og varamedlemmer som er oppnevnt av staten, en fylkeskommune eller kommune, også inneholde opplysninger om kjønn.

§ 3-9 første ledd nytt nr. 7 skal lyde:

7. Styremedlemmers og varamedlemmers kjønn, samt opplysninger om medlemmet er valgt blant de ansatte etter lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak § 20 eller lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. § 22 og § 23.

VI

I lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak skal § 19 nytt femte ledd lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

VII

I lov 3. juli 1992 nr. 97 om Statens nærings- og distriktutviklingsfond skal § 13 første ledd nytt annet punktum lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

VIII

I lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. skal § 6 nytt fjerde ledd lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

IX

I lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper skal § 10 første ledd nytt fjerde punktum lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

X

I lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser skal ny § 27 a lyde:

§ 27 a Kjønnrepresentasjon når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner medlemmer av styret
Lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene § 21 første, annet og femte ledd gjelder tilsvarende når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner hele styret i en stiftelse. Når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner deler av styret i en stiftelse, gjelder første punktum her tilsvarende i forhold til de styremedlemmene dette gjelder.

XI

I lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. skal § 21 første ledd nytt annet punktum lyde:

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de går imot innstillingen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 54 mot 11 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 20.32.39)

Videre var innstillet:

XII

1. Loven gjelder fra 1. januar 2004, med mindre annet følger av nr. 2 og nr. 3 nedenfor.
2. Ny § 6-11 a i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjelder fra den tid Kongen bestemmer, og tidligst fra 1. september 2005.
3. Ny § 27 a i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven 2001) trer i kraft når stiftelsesloven 2001 settes i kraft.

XIII

1. Med mindre annet følger av nr. 2 og nr. 3 nedenfor, skal styret i foretak mv. som er registrert i Foretaksregisteret før 1. januar 2004, være sammensatt i samsvar med loven her innen 1. januar 2006.
2. For allmennaksjeselskaper som er stiftet og registrert i Foretaksregisteret før ny § 6-11 a i allmennaksjeloven settes i kraft, skal styret være sammensatt i samsvar med loven her innen to år etter ikraftsettingsdatoen.

3. For stiftelser som er opprettet før stiftelsesloven 2001 trer i kraft, skal styret være sammensatt i samsvar med loven her innen to år etter den dato stiftelsesloven 2001 trer i kraft.

Presidenten: Til XII nr. 2 foreligger et avvikende forslag, nr. 2, fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet står bak innstillingen.

Det voteres først over dette forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Vedtaket XII pkt. 2 skal lyde:

Ny § 6-11 a i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper iverksettes fra 1. januar 2004 med en overgangsperiode på to år.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 40 mot 27 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.33.20)

Presidenten: Det voteres over innstillingen på dette punktet.

Presidenten har forstått det slik at Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti nå ønsker å støtte innstillingen subsidiært. – Det nikkes.

Fremskrittspartiet går, som sagt, imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til XII, punkt 2, bifaltes med 55 mot 11 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.33.59)

Presidenten: Det voteres over innstillingen til XII nr. 1 og 3 samt XIII.

Fremskrittspartiet går også her imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 55 mot 11 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 20.34.39)

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Presidenten antar at Fremskrittspartiet også her vil stemme imot. – Det nikkes.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes med 56 mot 11 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.34.58)

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 20.35.
